

Apotekerne, der gennem den Afgift, de svarede til Afsløsningsfonden, tilvejebragte det fornødne baade til Forrentning af og Afdrag paa Afsløsningskapitalen. Dette har Kommissionen behandlet ret udførligt, men er kommen til det Resultat — enstemmig, ogjaa indbefattet den ærede Folketingsmand for Bogense (M. Nielsen), som særlig interesserede sig for Afsløsningen — at man ikke er i Stand til at paavise, hvorledes en saadan Afsløsning kunde lade sig gøre. Jeg skal ikke her nærmere omtale og gentage disse Grunde, da de findes tilstrækkelig udviklede i Betænkningen, men man er altsaa havnet i det Resultat, at vil man ikke betale for det, kan man ikke naa en Afsløsning. Det, der har spillet en stor Rolle her i Landet og rundt omkring i Landene, er det svenske Eksempel, og derfor har Apotekerkommissionen givet en Udvikling — vistnok i Grunden langt omstændeligere, end det behøvedes — af, hvorledes Ordningen af Apotekervæsenet er i Sverige, og hvorledes Afsløsningen der er ordnet, samt tillige paavist, at Afsløsningen der er bleven begunstiget af ganske særlige Omstændigheder. Der er da navnlig een Omstændighed, som jeg tror, har haft en særdeles væsentlig Betydning der, og det er, at kort efter at Afsløsningen var vedtagen, blev for de fleste Artiklers Vedkommende Taksterne forhøjede og ere senere blevene det yderligere, saaledes at siden den Tid er der, efter hvad der er meddelt Kommissionen, sket en Forhøjelse af 17 pCt. Dette vil altsaa sige: Apotekerne faa deres Brutto-Indtægt paa Grund af de højere Priser forhøjet med 17 pCt., hvilket jo kommer Netto-Indtægten til Gode, og man faar derved en meget forøget Kapital til Afsløsningen. Apotekerkommissionen frygtede nu for, at det nødvendige Resultat hos os vilde blive, enten man saa vilde eller ikke, at naar man først tog fat paa Sagen, og de Apotekere, der sade inde med Apotekerne, ikke vilde bedblive at drive dem, maatte enten Statskassen betale, eller man maatte komme til at forhøje Medicinaltaksterne. Altsaa, Kommissionen maatte efter alt dette sige: Vi kunne ikke give nogen Anvisning paa, hvorledes Afsløsningen kan ske! Meningerne i Kommissionen om, hvorvidt en Afsløsning var paatrængende eller ikke, vare meget forskellige, men det store Flertal i hvert Fald anbefale en Afsløsning som ønskelig, men kunde, som saat, ikke paavise, hvorledes den skulde ske. Den maatte altsaa gaa til at udtale sig nærmere om, hvilke andre Veje der gives, for at holde Priserne nede, og det var da ikke let at paavise nogen anden end at forøge de personlige Privilegiets

Antal. Dette var jo imidlertid ikke noget, der var Anledning til at sætte ind i Vægen, idet det er noget, der alt er gældende Ret. Staten har jo Ret til at forøge Antallet af de personlige Privilegier. Nu har et meget æret Medlem af Kommissionen, nemlig Folketingsmanden for Bogense (M. Nielsen) ment: Jo, der gives en anden Vej, ganske vist ikke gennem en Afsløsning, men derved, at man uden videre erklærer de reelle Apoteker for ophævede, fra en vis senere Dato at regne, om 50 Aar! Det vil imidlertid intet af de øvrige Kommissionsmedlemmer gaa med til, og jeg vil for mit Vedkommende ingenstunde gaa med dertil. Jeg vil ingenstunde sætte mit Navn under en saadan Lov, idet jeg finder, at den ligefrem vilde være i Strid med Grundlovens § 82, der siger, at Ejendomsretten er ukrænkelig, og at ingen kan tilpligtes at afstaa sin Ejendom, uden at han faar fuld Erstatning; jeg nærer nemlig ingen Tvivl om, at disse Rettigheder ville falde ind derunder. Jeg ved nok, at der skal eksistere en Forestilling om, at naar der tales om, at Ejendomsretten er ukrænkelig, skulde det være Grundlovens Mening, at det kun gælder det juridiske Begreb om Ejendomsretten i Modsætning til andre Rettigheder. Der er imidlertid ikke Spor af Grund til at antage, at Grundloven skulde ville særlig bestæftige sig med denne Formuerettighed og ikke med andre Formuerettigheder, der have ganske samme Betydning. Det er da ogsaa noget, som overhovedet heller slet ikke er den gældende Opfattelse her i Landet og i den senere Lovgivning. Naar man eksproprierer et Hus, er det ikke alene Ejeren, der faar sin Erstatning, men ogsaa Lejeren; hvor der er Tale om Ekspropriation af Landejendomme, faar ogsaa Brugerne, Forpagteren, Fæsteren o. s. v. Erstatning for deres Brugsret i Kraft af Grundlovens § 82, og hvad der gælder om Brugsrettigheder, maa jo ogsaa gælde om andre. Lad os tænke os, at det paa en Gang anses for at være særlig gavnligt for Staten, at alle Ejendomme bleve frigjorte for deres Panthekestelser, at der altsaa kom en Lov, der sagde, at alle Panterrettigheder skulde fra den og den Dag være bortfaldne! Der er vist ingen, der vil betvivle, at de vedkommende Panthavere maatte være berettigede i saa Tilfælde til at faa Erstatning. Grundlovens § 82 maa overhovedet betragtes som indeholdende en almindelig Regel for, hvad der maa anses for at være en Bestanddel af en Persons Formue, ikke blot fast Ejendom, men ogsaa Løsøre. Med Hensyn til Løsøre kommer Spørgsmaalet frem ved Nøddrugsretten. Der er det Reg-